UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Ce[n]tesima tractat de pallio et vsu eius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62466

Visual Library

Epiſcopos. ¶ Hec diſtinctio diuiditur in quinqȝ partes: et loquitur de pallio quod eſt pontificalis officij plenitudo: et ideo poſuit in fine. In quarũ prima parte dicitur ꝙ metropolitanus ſine pallio ordinare ep̄os nõ debet. ⁊ hoc probat per capi. ſeq. Secũda ibi: Priſca. Tertia ibi: Cauſarum. Quarta ibi: Pallium. Quinta ibi: Priuilegia. Jo. de fau.

¶ Caſus. Hic intitulatur .c. diſt. ⁊ quia fecerat mẽtionem de primatibꝰ et archiep̄is, et eorum dignitas videtur eſſe imperfecta ſine pallio: vt extra de elec. ſignificaſti. ideo ſpecialiter tractat de pallio: oſtendẽs ꝙ niſi habeant pallium, nõ poſſunt epiſcopalia exercere officia. Ponit etiam infra quod tẽpꝰ debeat peti et dari: quia infra tres mẽſes, et quibus, quia bene meritis, et fortiter poſtulãtibꝰ. † et quo tpe ſit eo vtẽdum: vt in alio tpe vti eo non poſſit: quia tm̃ in celebratione miſſe: niſi plus ex priuilegio alicui conceſſum ſit vt in alio tẽpore vti poſſit. et qualiter ſit dandũ: quia cũ donatione noui priuilegij vel renouatione veteris. j. ea. optatum.

Palliũ qd confert, et qñ peti debet.

† Ut. j. e. c. priſca.

virgines cõſecrare: nec ordinare clericos: nec ſynodum celebrare: vt ex̄ de elec. ꝙ ſicut. in fi. extra eo. ſignificaſti. Sed nunquid electus in archiepiſcopũ ⁊ cõfirmatus poteſt confirmare eos qui ſunt electi in epiſcopos? Dico ꝙ ſic: extra de elec. noſti. ⁊ ca. tranſmiſſam. de tranſla. cum ex illo. immo et capitulum poteſt cõfirmare: quia ſupplet vicem prelati arg. ex̄ de here. ad abolendã. ⁊ argu. de conceſ. preben. nulla. Sed dico ꝙ nec capitulũ ſupplet in hoc defectũ prelati: vt ex̄ ne ſede vacan. illa. lʒ ſit arg. ꝙ ſolus papa poſſit. xxiij. diſtin. preſbyteri. extra de cõceſ. preben. quia diuerſitatem.

Electꝰ i archiepm̃ et ↄfirmatus electos in ep̄os cõfirmat.

¶ Diſtinctio .c.

Epiſcopos autem ordinare ante pallium acceptuʒ nec archiepiſcopo nec primati nec patriarche licet. ¶ Quod ex authoritate Pelagij pape (licet minus euidenter) datur intelligi.

Ait enim Pelagius papa.

¶ Intra tres mẽſes fidẽ ſuã exponere ⁊ pallium poſtulare a Romana eccleſia quiſqȝ metropolitanus ſtudeat.

Quoniã q̃dã metropolitanoꝝ fidem[a] ſuam ſc̃m priſcã cõſuetudinẽ ſancte ſedi ap̄lice exponere detrectantes vſum pallij neqȝ expetũt, neqȝ ꝑcipiũt: ac ꝑ hoc ep̄oꝝ[b] conſecratio viduatis[c] eccl̃ijs nõ ſine periculo ꝓtelat̃: placuit vt q̃cunqȝ metropolitanus vltra tres[d] mẽſes cõſecrationis[e] ſue ad fidẽ ſuã exponendã, palliũ qȝ ſuſcipiendũ, ad ap̄licã ſedẽ nõ miſerit: cõmiſſa ſibi careat dignitate: ſitqȝ metropolitanis alijs licentia poſt ſc̄dam[f] ⁊ tertiã cõmonitionẽ viduatis eccl̃ijs cũ ↄſilio[g] romani põtificis ordinãdo ep̄ʒ ſubuenire. ¶ Si vero cõſecrãdi ep̄i negligentia prouenerit, vel vltra[h] tres mẽſes eccl̃ia viduata conſiſtat: cõmunione priuet̃ quouſqȝ aut loco cedat[i], aut ſe conſecrãdum offerre nõ differat.

Quoniam quidã. ¶ Caſus. Hoc ca. in duas partes diuiditur. In prima dicit̃ ꝙ ſi archiep̄s vltra tres menſes a tpe conſecrationis palliũ petere diſtulerit, carere debet dignitate ſibi commiſſa: et alij metropolitani cũ cõſilio ſummi pontificis viduate eccleſie prouidebũt. In ſc̄da parte que loquitur de ep̄o, dicitur ꝙ ep̄us intra tres menſes a tpe electionis debet conſecrari. Sed ſi vltra menſes quinqȝ diſtulerit: nec ibi nec alibi in ep̄m conſecrabitur: immo iudicio ſui metropolitani cedat ⁊ abrenunciet vel recedat. Sc̄da ibi: Si vero conſecrandi.

a ¶ Fidem. Id eſt fidelitatem vel etiam ſymbolum: vt .j. ea. optatum.

b ¶ Epiſcopoꝝ. Sed quare differũtur per hoc ↄſecrationes ep̄oꝝ, cum eccleſia vacante comprouinciales ep̄i aliquem conſecrare in ep̄m poſſint: vt. lxiiij. diſt. quia. ex̄ de elec. quia diligentia? Item et ſi ipſe nõ habeat palliũ, tamen alijs mandare poſſet conſecrationem: vt extra de elec. ſuffraganeis. ‡ Ac hoc põt dici ꝙ illud ca. loquitur quãdo electus eſt in mora petendi pallium: ſcʒ poſt tres menſes elapſos: vnde ipſe alijs nõ poteſt cõmittere cõſecrationẽ: nec etiã tunc ſuffraganei ſui poſſunt conſecrare aliquem: vt per hoc maior rubor incutiatur electo, cũ viderit ſuum ſuffraganeum conſecrari ab extraneis: quia non multum curaret ſi a ſuis conſecraretur. ſed vſqȝ ad tres menſes anteqũ ſit in mora petendi pallium, ſatis videtur ꝙ cõprouinciales epiſcopi poſſunt epiſcopalia iura ſupplere: cum ſemper vicini epiſcopi ſuppleant defectum alicuius vacantis eccleſie: vt. vij. q. j. põtifices. lxv. diſtin. ſi forte. Sed ipſe electus licet ſit cõſecratus, iura epiſcopalia non poteſt exercere ante receptũ palliũ: nec

Archiep̄i palliũ nõ petẽtis negligẽtiaʒ q̃s ſupplere dʒ.

‡ Quidam dicunt ꝙ iſta decre. non tenet̃. Sʒ dic vt not. extra d̃ tr̃ſla. ca. j. in glo. pe. Archi.

c ¶ Uiduatis. Olim. nã poſt confirmationem electi iam eſt matrimonium inter euʒ et eccleſiã. de trãſla. prela. inter corporalia. Uel dic ꝙ vidua eſt quo ad epiſcopalia.

d ¶ Tres mẽſes. Accuſatus de hoc corã papa: al's non.

e ¶ Cõſecrationis. i. cõfirmationis, ſi ante erat ep̄s.

f ¶ Poſt ſecundam. Dicũt quidã faciendã ipſi metropolitano intra alios duos menſes anteqũ deponatur: ſicut poſt ſequit̃ de ep̄is. quod enim dicitur de ep̄is infra, exaudi de metropoli. vnde hec determinatio poſt ſecundam ⁊c̃. determinat illud verbum, careat. et ſc̃m hoc eſt hic argu. ꝙ mora poteſt purgari. Alij dicunt ꝙ hec admonitio debet fieri tantũmodo a ſuffraganeis metropolitani, ad quos (vt dicũt) tranſlata eſt poteſtas: cum metropolitanus negligẽs exiſtat. Si ergo ſuffraganei poſt admonitionem neglexerint conſecrare vel eligere, vicini metropolitani conſecrabunt conſilio pape. Sed quare aufertur capitulo poteſtas eligẽdi? Reſpon. quia neglexerunt admonere ſuum electum ad petẽdum pallium: al's dico reuerti ad eos ius eligendi. Sed quare deſcendit ad metropolitanũ, cum tm̃ ad papam deuoluuntur ep̄atus: vt ex̄ de conceſ. preben. ⁊ eccle. nõ vac. dilectus. Sed hic preciſe nõ deſcẽdit ad metropolitanum, ſed ad papã cũ eis. vel tunc deſcẽdit ad papã cũ aliq̃s eſt negligens in eligendo. † Et eſt ſi. lxv. diſt. ſi forte. Joã. Hodie ſolus papa facit hoc per decre. illam dilectus. B.

Archiep̄m negligentẽ circa pallij petitionem q̃s monere debet.

† hꝰ eſt falſum vt ex̄ d̃ elec. ne ꝑ defectu vbi dicit̃ ꝙ ad primũ ſuperiorẽ deuoluit̃ i hꝰ caſu.

g ¶ Cum cõſilio. Dicunt quidam hoc generale eſſe, ꝙ vbicũqȝ per negligentiã vnius tranſfertur poteſtas ad alium, ille nõ procedet niſi prius requirat authoritatem ſuperioris. ſʒ hoc nego: ⁊ eſt hic ſpeciale: al's ſecus. ix. q. iij. cũ ſimus. arg. ff. de cõdi. inſti. q̃ ſub cõditione. §. vlti.

h ¶ Ultra tres menſes. Sed quare nõ dantur niſi tres menſes archiep̄o? vt. ſ. eo. c. Quia maius periculum eſt in mora metropolitani. xlij. diſt. quieſcamus.

qđ dic vt ex̄ li. vj. e. tit. c̄ƥc̄ƥ.

i ¶ Cedat. Ergo metropolitanus poteſt deponere electum. cõtra. vij. q. j. mutationes. ⁊. iij. q. vj. quãuis. ex̄ de tranſla. inter. Sed hoc ſpeciale eſt vt cõfirmatum poſſit metropolitanus deponere: ⁊ hoc in odium negligentie.

Confirmatus q̃ñqȝ deponit̃.

Alius eſt caſus.xcij.diſt.ſi quis ep̄s per man⁹. Tertius xxiij.diſt.illud. Sʒ certe hic nō deponit niſi ab obtinēdo, nō ab ordine quē habet: vt ex̄ de accu.c.ſup his.

Priſca. ¶ Caſus. Docet hic Grego. Brunichildam reginam q̄ palliū nō datur niſi bene merito ⁊ forti ter poſtulanti.

regu.iur.non ſolent.

c ¶ Mentionem. de eis conſeruandis. Quid autē iurare debeat qui pallium petit, habes ex̄ de iureiu.ego.⁊ de elec.ſignificaſti.⁊ notatur.xxiij.diſt.q̄ꝫ.

d ¶ Subſcriptione. Arg. donationem ep̄i nihil valere niſi ei⁹ ſubſcriptione firmetur: ſicut cū cōcedit aliquem locū vel iuriſdictionem alicuius loci alicui loco vł hoſpitali: argu.diſ.xcvj. bene.argu.xij.q.ij. ſine exceptione. et capitu.cum redemptor.

Q̄ʒ ſi vltra qn̄q; mēſes p ſuam negligētiā retinuerit viduatā eccleſiā, neq; ibi, neq; alibi ꝯſecratiōis donū pcipiat: imo metropolitani ſui iudicio cedat.

Item Gregorius papa Brunichilde regine.

¶ Honor pallij non detur niſi meritis exigentibus, ⁊ fortiter poſtulanti.

Priſca conſuetudo obtinuit vt honor pallij niſi exigētib⁹ cauſarū merit̄, ⁊ fortiter[a] poſtulāti dari nō debeat.

Idē Joāni Corinthioꝝ ep̄o.

Palea.

Nouit ſanctitas tua, q̄r prius pallium niſi dato cōmodo nō dabat̄: qđ q̄r incōgruum erat, facto cōcilio ante corp⁹ Petri apl̄oꝝ principis, tam de hoc q̄ꝫ de eorū ordinationibus aliqđ accipere ſub diſtricta interdictione vetuim⁹. Op3 ergo vt neq; per cōmodū, neq; per gratiā, aut quorūdam ſupplicationibus aliquos ad ſacros ordines conſentiat̄ vel permittatis adduci.

Cauſarū ꝓo merita accipienda ſunt, vt ⁊ is q̄ poſtulat mereat̄ accipere, ⁊ fidei ſue pfeſſionē prius iuramēto cōfirmet: ⁊ apl̄icis decretis atq; ſynodalibus ſtatutis ſe obediturum nihilomin⁹ caueat. Pallio autē nō niſi cert̄ tēporib⁹ ⁊ intra eccleſiā ad miſſarū ſolēnia cuiq; metropolitano vti liceat.

Unde Joannes ep̄s Gilberto Agrippinenſi ep̄o.

¶ Niſi poſt ꝯſuetā fidei pfeſſionē palliū dari nō debet.

Optatū tibi pallium nunc cōferre nequiuim⁹: q̄r fidei tue paginā min⁹[b] q̄ꝫ oporteat continere reperim⁹: cū videlicet nullā in ea ſanctarū vniuerſaliū ſynodorū in q̄b⁹ fidei noſtre ſymbolū ꝯtinet̄, nec decretaliū pontificū Romanorū cōſtitutorū ſm̄ morem feceris mentionem[c]. Sed nec illā ꝓpria ſubſcriptione[d] munieras, nec aliquem[e] qui hanc iureiurando[f] firmaret, miſeras.

Item Gregori⁹ Aregio epiſcopo Francorum.

¶ Qui pallium deſiderat accipere, prius a ſe amouere illicita promittat.

In ea ſynodo quā cōtra ſimoniacā hereſim per fratrē et coep̄m noſtrū Syagrium decreuimus congregari: ſanctitatem veſtram volumus intereſſe, atq; eidem fratri ita pallium quod tranſmiſimus[g] tribui, ſi prius ſe promiſerit illicita que prohibuimiſimus.

a ¶ Et fortiter. Sed ſi fortiter poſtulet, nōne pōt notari ambitionis? Non: q̄r cum quis ſuo iure vtat̄, prodeſt inſtantia. de peni. diſt.j. importuna.lxxij.diſ.c.j.et ij.q.vj. poſt appellationem.

Nouit. ¶ Caſus. Palea eſt, in qua precipitur vt pro recipiendo pallio nihil detur, ſicut olim conſuetudo erat: cum hoc habeat ſpeciē ſimonie.

¶ Cauſarū. ¶ Hec eſt tertia pars huius diſt. in qua dr̄ q̄ qui pallium accipit, obedientiā iurare debet, ⁊ q̄ canones ſeruet: qđ niſi fecerit, palliuʒ non habebit. ⁊ hoc probat trib⁹ capi. Jo.de fan.

¶ Caſus. In hoc §. exponit Gra. q̄ ſunt merita cauſarum: ſcʒ vt is q̄ poſtulat palliū, mereatur recipere: et fidē ſuā iuramento aſtringat vt apoſtolicis decretis et ſtatutis ſynodalibus obediat. Poſtea oſtendit q̄ pallio nō eſt vtēdū niſi certis diebus, ⁊ inter miſſarum ſolennia. Et ad hoc probandum inducit ſequentia capi.

e ¶ Aliquē. arg. quem per alium iurare. ꝫ.diſ.lxiij.tibi domino.j.xvij.q.iiij metuentes.

f ¶ Jureiurando. extra de iu. ca. inherentes.

In ea ſynodo ¶ Caſ⁹. Grego. precepit Syagrio archiep̄o vt deberet contra ſimoniacā hereſim ſynodum congregare. Huic ſynodo vult Aregium epiſcopum Francorū intereſſe. precepit ergo Gregori⁹ epiſcopo vt illuc vadat, et palliuʒ qđ tranſmiſit ſyagrio epiſcopo cōcedat, ſi prius promiſerit illicita que prohibita ſunt in ſynodo, ab eccleſia remouere. Item precepit ei vt omnē veritatem et ordinem de illa ſynodo ſcriptis planis et apertis debeat ſignificare.

Optatum. ¶ Caſus. Gilibertus Agrippinenſis epiſcopus per ſuum nunciū a Joanne pallium poſtulauit: ſed ei propter quatuor cauſas non conceſſit: ſcʒ q̄r fidem catholicam ad plenū in ep̄l'a ſua nō expoſuit: et q̄r nec vniuerſalium cōciliorū nec decretaliū pōtificū romanorum vllam fecerat mentionem: et preterea in illa epiſtola non ſubſcripſerat: item nec aliquem nuncium miſerat qui pro eo iuraret.

b ¶ Minus. Arg. totum cōtractum vel reſcriptum vel inſtrumentum nil valere ⁊ eſſe irritandū ſi aliqua neceſſaria deſint in eo: arg.xxxviij.di.que ipſis.iij.q.iij.pura. ⁊ idem facit plus quod minus: vt.ix.diſtinctio. ſi ad ſcripturas ſacras. † Argu.contra: quia ſuperflua non vitiant: vt de conſecra.diſtinc.iiij.ſi non ſanctificatur.ff.de

g ¶ Quod tranſmiſimus. Argu. pactiones in donatione ſpiritualium poſſe interuenire et conditiones.argu.contra.j. queſtio. ij. q̄ꝫ pio. Sed ibi intelligitur pactio et conditio illicita. ſed hec eſt licita, cum ad eam nihilominus teneretur. Uel ante electionem nulla debet eſſe, ſed poſt electionem. ante conſecrationem poteſt eſſe, ſaltem licita: vt de rebus et conſuetudine eccleſie, et fidei articulis, et huiuſmodi obſeruandis. et hoc a maiori, non a minori exigi poteſt: argumen. xxviij. diſtinctio. de ſyracuſane. vt nota. viij.queſtio.iij.in ſumma. Uel dic q̄ hec dictio ſi, non notat hic conditionem, ſed quandam modificationem: argu.ff.de tute.muto.§.ſecundo. ſic ponitur extra de electio.ſignificaſti. † immo nec dicitur conditio, cum ſubintelligatur.ff. de conditio. et demon. conditiones. Argu. contra: quia conditio eſt. Nam ſi dico: date illi ſi

Ep̄i donatio ſine ſubſcriptiōe nō valʒ

Pactiones interuenire p̄nt i ſp̄ualiū donatione.

† immo ibi exponitur ꝓ quia: vt no. ex̄ ꝺ ſpon. du.c.j. in glo.ſi de fornicario. Archi.

petēdi inſtātia pdeſt.

iij.ps.

iurauerit: hoc eſt dicere: non date illi niſi iurauerit.ff.de condi. et demon. quibus diebus.§.j. Joan. Ego credo ꝙ honeſta et licita conditio apponi poteſt in collatione ſpiritualium: vt extra de elec.ſignificaſti.⁊ extra de ſer. non or.eo libentius.B.

ceſſe primum exhiberi.extra de iur.cal.inherentes.C.de do.ſi donatio.ff.de do.ex hac ſcriptura.ff.de admi.tut. chirographis. Sed certe illud non ſufficit,nã adhuc poteſt eſſe falſitas in bulla vel filo: vt extra de priuil.cum olim.in fine. Alij dicunt ꝙ ſi authoritate iudicis eſt reſcriptum publicatum, non eſt neceſſe exhiberi. ſecus ſi per tabellionem: quia publicatio facta coram iudice fidem facit licet poſtea perdatur: vt.C.de teſta. publica. et iudex diligentius ſingula conſiderat ꝙ̃ tabellio. Sed iſtis ob. extra de ſentẽ. et re.iu.cum inter.

a ¶ Diſcurrentibus. id eſt cito directis.

b ¶ Pallium tibi. Intra tuã eccleſiam.i. eccleſiã quãcunqꝫ tue dioce.extra de viſu pal.c.j. non autem poteſt vti pallio alterius: vt extra eo. cap. ad hec. nec in alteri⁹ dioceſi. eo. ti.c.ad honorem.

c ¶ Miſſarũ. Et in ſynodo etiam vti poteſt.ſed non poteſt ſynodum congregare ante ſuſceptionem pallij: vt extra de elec.ſignificaſti.tamen.c. ꝓxi. dicere videtur ꝙ tantum in eccleſia debeat vti pallio:nec in proceſſione vtetur eo.vt extra.e.c.j.

Archiep̃s ante pallij ſuſceptionẽ nõ conuocat ſynoduz.

Contra.ſi Caſus. Joãnes archiep̃s Rauennas extra miſſarũ ſolẽnia pallio vtebatur: ſuper quo cum a Greg. reprehẽderetur, defendebat ſe priuilegijs apoſtolicorum: in quibus oẽs conſuetudines ſue eccleſie erãt cõfirmate: quare papa ſcribit ei dicens. Aut defendit ſe cõſuetudine generali,aut priuilegio. Generali conſuetudine ſe tueri non poteſt:quia alij archiepiſcopi hoc non faciunt. Si vero priuilegio ſe tuetur,neceſſe eſt vt illud oſtendat:qđ ſi oſtendere non poteſt,a tali preſumptione decetero ceſſet,ne ei⁹ exẽplo alij archiep̃i talia ſibi velint vſurpare.

mus per diffinitionem ſynodi, a ſancta eccleſia remouere: de qua ſynodo oẽm nobis ſubtiliter ordinẽ tuã fraternitatẽ voluim⁹ ſcriptis diſcurrentibus [a] nunciare: vt ipſe cui⁹ nobis ſanctitas valde exp̃ta eſt, nos reddat de omnibus certiores.

Idẽ Vigilio ep̃o arelatenſi.

¶ Nõ niſi ad miſſarũ ſolẽnia archiep̃o vti pallio licet.

Palliũ tibi tranſmiſim⁹: quo fraternitas tua intra tuã eccleſiã [b] ad ſola miſſarum [c] ſolennia vtatur.

Itẽ Joã. rauẽnati archiep̃o.

¶ De eodem. Palea.

Non multũ tẽporis interuallũ eſt ꝙ quedam nobis de tua fraternitate fuerũt nũciata: de qb⁹ veniẽte illuc caſtorio notario ſctẽ eccleſie cui deo authore p̃ſidemus, ſubtiliter nos iudicaſſe meminimus. peruenerat nãqꝫ ad nos quedam in eccl̃ia veſtra cõtra vtilitatẽ eccleſie, ⁊ cõſuetudinis tramitem geri: que ſola (vt bene noſtis) eſt officij ſacerdotalis ereptio. Que ſi ſapientia veſtra vel mãſuete vel cũ epiſcopali ſuſcepiſſet ſtudio: non de illis accendi debuerat, ſed oportuerat hec eadẽ cũ gratiarum actione corrigere.

Idem Joanni archiepiſcopo Rauennati. ¶ De eodem.

Contra morẽ q̃ppe eccleſiaſticũ eſt ſi non patiẽtiſſime [d] tolerat̃ (qđ a vobis abſit) etiam iniuſta correctio. ⁊ j. Illud frater chariſſime non putam⁹ tibi ignotum, ꝙ pene de nullo metropolitano in quibuſlibet mũdi partib⁹ ſit auditum, extra miſſarũ tẽp⁹ vſum ſibi pallij vendicaſſe: et ꝙ bene hãc cõſuetudinẽ generalis eccleſie noueritis, veſtris nobis manifeſtiſſimis ſignificaſtis epiſtolis: qb⁹ preceptũ predeceſſoris noſtri Joannis pape nobis in ſubditis trãſmiſiſtis annexũ, continẽs oẽs cõſuetudines [e] ex priuilegio [f] predeceſſorũ noſtrorum cõceſſas vobis veſtreqꝫ eccl̃ie debere conſeruari. Cõſitemini igit̃ eſſe aliã gñalis eccl̃ie cõſuetudinẽ poſtq̃ꝫ ea q̃ geritis vobis ex priuilegio vẽdicatis: Nulla ergo nobis in hac re (vt arbitramur) poterit remanere dubietas. aut enĩ mos omniũ [g] metropolitanorum etiam a tua eſt fraternitate ſeruãdus: aut ſi tue eccl̃ie aliq̃d ſpecialiter dicis eſſe cõceſſum, preceptũ vel a prioribus Romane vrbis põtificibus: ꝙ hec Rauẽnati eccl̃ie ſint conceſſa, a vobis oportet

Inſ. diſt. veritate. vbi dicit ꝙ oĩa geſta pſumuntur per oĩa rite celebrata ſi geſta a tabellione ſcribũt. Archi.

in fin. Ad hoc dico ꝙ ſufficit ſi coram iudice eſt publicatum ita vt non teneat̃ exhibere pri⁹ inſtrumentum niſi aduerſarius dicat ſe velle probare falſum. tunc enim debet illud exhibere licet prius fuerit ei fides impoſita: niſi iuret illud ſe perdidiſſe: vt.C. de fide inſtru.l. vl. Joan. Hoc hodie determinatur extra de fi.inſtru. ca. vlti.B.

f ¶ Priuilegio. vide qualiter argumentat̃: ex quo per priuilegiũ hoc vẽdicatur: non ergo de iure cõmuni hoc poteſt vendicari: q̃ſi ſimul non poſſit quis inniti priuilegio, et iuri communi: vt.xvj.qõ.j.hinc eſt. et.ff. ad munici.l.j.ff.de lega.j.ſi quando. Sed certe quandoqꝫ vtitur quis et priuilegio et iure communi. vt extra de conſue.cum dilectus. nec renunciat quis priuilegio militari licet vtatur iure cõmuni: vt.ff.de mili. teſt.l. iij.ſic.ff.de priuil.cre.l.antepe.xxiij.diſt.q̃ꝫ.in prin. Sic iuri communi ⁊ etiam conſuetudini poteſt quis inniti: vt extra de cenſi.c.ſopite.⁊.xcv.diſtin.olim. Joan. Sed certe quicquid dicat Jo.non dicitur priuilegium de eo quod competit de iure communi,cum priuilegium ſit lex priuata.§.diſ.iij.priuilegia.nec illa decreta.de conſue.cum dilectus.contradicit: immo concordat: cum confirmatio ad priuilegiũ, ⁊ electio ad ius commune pertinere dicatur. extra de elec.cum inter.ad fi.B.

Priuilegio ⁊ iuri cõmuni quiſqꝫ innititur.

g ¶ Omnium. Uide qualiter argumentatur. ex quo alie eccleſie vtuntur tali conſuetudine: ergo et iſta debet vti eadem,argu.ſi.extra de cenſi.ex parte. Sed huic

Cõſuetudo eccleſiarũ dꝫ eſſe vniformis.

d ¶ Patiẽtiſſime. Argu. ꝙ licet videat̃ iniuſtũ qđ precipit prelat⁹, patienter tñ ferẽdũ eſt.§.di.xxxj. ante triennium.⁊ diſt.xix.in memoriã.xxiij.q.j.q̃d culpatur.

e ¶ Conſuetudines. Sed nunq̃d valet priuilegium ita generale? Sic: vt.xix.diſt.ſi romanorũ. Et eſt ſi.ix.qõ.ij. ep̃i.xxiij.di.preterea.ff.de leg.j.l.ſi quãdo.tñ cũ hoc priuilegium obſcure loquatur, ⁊ faciat mentionem alterius priuilegij vel conſuetudinis, neceſſe eſt vt illud exhibeatur: vt.lxxvj.di.ieiunium.in prin.⁊ ex̃ de verb.ſig. abbate: vt not.§.diſt.ix. vt veterum. Ad hoc dicunt quidam ꝙ ſi in hoc priuilegio inſeritur totus tenor primi, nõ eſt ne-

Prelati preceptum et iniuſtũ eſt faciendũ.

Priuilegium exẽplati exhibere ſufficiat.

ſtenditᵃ. Qꝫ ſi hoc non oſtenditurᵇ, reſtat poſtq̄ꝫ talia agere, neqꝫ conſuetudine generali, neqꝫ priuilegio vendicas: vſurpaſſe te comprobesᶜ quod feciſti. ꝛ.j. Decorari pallio nolumus, forſan moribus indecori: dum nihil in epiſcopali ceruice ſplendidiusᵈ fulgeat q̄ꝫ humilitas. Oportet ergo fraternitatem tuam ſi honores ſuos ſibi quibuſlibet argumentis ſtabili, ꝓpoſuit mente defendere: aut generalitatis vſum ex non ſcriptoᵉ ſequi, aut ex ſcriptis priuilegijs ſe tueriᶠ. Qꝫ ſi poſtremo nihil horum eſt, alijs metropolitanis huiuſmodi te prebere nolumus preſumptionis exemplum.

Priuilegia quoqꝫ ſemper cū vſu pallij debent concedi.

Unde idem Gregoriꝰ Syagrio epō Auguſtudunenſi.

Cum vſu pallij aliqua priuilegia debent concedi.

Rationis ordo omnino nos admonet vt cum vſu pallij aliqua priuilegia largiri debeamus. Sed quoniam cum honoris augmento curaᵍ quoqꝫ ſolicitudinis debet excreſcere: vt cultui veſtiū, actionisᶦ quoqꝫ ornamenta conueniant: oportet vt enixiꝰ in cunctis ſtudijs ſe veſtra fraternitas exerceat: et circa ſubiectorumʰ actus ſit cura vigilans.

Idem Joāni epiſcopo prime Juſtiniane illyrice.

Uſus pallij concedat: ꝛ antiqua priuilegia innouentur.

Pallium vobis ex more tranſmiſimus: et vicesᶦ vos apſice ſedis agere, iterata innouatione decreuimus.

Idem epiſcopis Epiri.

De eodem.

Scriptorū veſtrorū inſinuatio fratres chariſſimi patefecit Andream nicomediane ciuitatis epiſcopum deo propitio ſolenniter ordinatumᵏ: cui pallium nos direxiſſe cognoſcite: atqꝫ priuilegiaˡ cuncta conceſſiſſe que predeceſſores noſtri eius predeceſſoribus contulerunt.

Diſtinctio.cj.

argumento poſſet reſponderi q̄ conſuetudo aliarum eccleſiarum non derogat cōſuetudini iſtius: vt.ꝫ.xij.diſt. illud. ꝛ extra de capel.mo.dilectus.circa fi. ſibi largitus eſt et priuilegia. Sed quoniam cum honore debet creſcere ſolicitudo: ideo precipit ſibi vt ſolicitus ſit circa curam ſubiectorum. Duo ſequētia capitula plana ſunt, ꝛ per te videbis.

a Oſtendi. Hoc eſt contra tres regulas. Unam q̄ tenetur poſſeſſor dicere titulum ſue poſſeſſionis. hoc eſt cōtra id.ij.q̄ōe.v.§.j. Aliam q̄ ab eo qui ius negat, non requiritur probatio. quod eſt contra id. ff. de proba.ab ea. Tertiam q̄ actore non ꝓbante reꝰ abſoluitur.vj.queſtio.vlti.actor. ꝛ ſꝫ hoc eſt ideo q̄ preſumptio contra ipſum facit.

b Non oſtenditur. Qui enim priuilegium allegat, dꝫ probare ꝛ oſtendere. extra de priuile.porro.et capi. ſe.et.c. paſtoralis. nullus tamen tenetur edere niſi illum articulū qui facit ad rem. extra de fide inſtru. cōtingit. licet aſs nemo poſſet iudicare de priuilegijs ſedis apoſtolice.extra de iudi. cum veniſſent. tamē qui defendit ſe per tale priuilegium oportet vt illud exhibeat: vt extra de fid.inſtru. accepimus. ſic ergo canonicꝰ q̄ poſſidet duas prebendas: cū de iure non poſſit eas poſſidere: ſi contra eum agatur, ipſe tenetur probare qualiter habet. ſecus ſi conueniatur ſuper prima tantum. Dicūt tamē quidā q̄ canonico indiſtincte incumbit onus ꝓbandi, ſcꝫ inſtitutionē ſuā. extra de ap.perſonas.arg.eꝫ de ꝓcu.ex inſinuatione.arg.ij.q.j.legum.

c Te comprobes. Nonne preſcriptione poſſet iſte ſe tueri? Non, quia nullum ius proditum eſt quo talia a talibus taliter poſſideantur. et quod de iure communi non poſſidetur, nec p̄ſcriptione acquiritur: vt hic, ꝛ.xciij.diſt. illud. ꝛ ca. peruenitur.

d Splēdidius. Sic nihil eſt ſplēdidius in principe q̄ꝫ recta fides. C.de ſum.tri.inter claras.

e Ex non ſcripto.j.xxv.queſt.ij.inſtitutionis.ꝫ.diſt. j.conſuetudo.

f Tueri.ꝫ.diſt.xj.catholica.argu.contra. Sol.onꝰ poteſt quis inducere ſibi, ex cōſuetudine, non honorem. viij.q.j.in ſcripturis.

Priuilegia. Caſus. Hec eſt quinta pars huius diſtinc. in qua oſtendit Gratianus q̄ priuilegia cum pallio ſunt concedenda.

Rationis. Caſus. Syagrius epiſcopus a Gregorio pallium poſtulauit. Gregorius vero pallium

g Cura. Argu. ad quem pertinet honor et onus: vt diſtinc.lvj. dn̄s noſter. diſtinc.lxxxvj. fratrem. diſtin.xiij. nerui.xl.diſti. ante oīa. diſtin.xxxv. eccleſie. nam dicit lex q̄ vtilitas per dignitatem augmentatur. ff. de iudi.l. ſi longius. in fi. ff. de donationibꝰ. filius.§.j.

h Subiectorū.ꝫ.lxxxvij. diſti.§.j. et ca. diuine.

Pallium.

i Uices.p priuilegium fecerat eum legatum ſuū, ſicut ſuus predeceſſor fuerat, vl ideo dicit q̄ omnes vocantur ab eo in partem ſolicitudinis, nō in plenitudinem poteſtatis: vt.ij.q.vj.decreto. Uel prius erat legatꝰ, ſed eſſe deſijt factus archiepiſcopus: arg.ff.de arbitr.nō diſtinguemus.§.j.

Scriptorum veſtrorum.

k Ordinatum. a ſuis epiſcopis. nā hoc eſt regulare vt a ſuis ſuffraganeis conſecretur archiepiſcopus.lxiij.diſtinctio.quanto. et poteſt perpendi ex hoc cap. et ſupra eadem. quoniam. et. lxiiij. diſtinctio. quia. q̄ metropolitanus etiam ſine licentia ſummi pontificis poteſt conſecrari: et ad papam non ſpectat (vt videtur) niſi datio pallij. Alij dicunt iſtud obtinere vbi metropolitanus habet primatem: vel cum hoc habet ex conſuetudine. hodie tamen vult papa q̄ petatur ab eo confirmatio cum pallio: vt extra de elect.q̄ ſicut. vt dixi. lj.diſtin.ca.vlti.

l Atqꝫ priuilegia. Jſta priuilegia fuerunt perſonalia, et tranſierunt cum perſona.ff.de regulis iuris. priuilegia. et extra de inſtitu.cum veniſſent. Sed licet tranſeant cum perſona, tamen debent concedi ſucceſſori cum petierit, ꝛ fit iniuria ei niſi concedatur ſibi: beneficium tamen eſt ſi ei conceditur.ff.de aqua quotidi. ꝛ ſꝫ q̄ō pneſti.l.j.§.penul. nam ſi impetraui vt ducam aquam de flumine publico per predium meum, et vendo tibi predium, priuilegium non tranſit ad te. ‡ ſed tamen impetrabile eſt a te, et iniuria fit tibi ſi non concedatur. Sed tamen multa poteſt iudex et debet facere ad que compelli non poteſt. ff. de iudi. non quicquid. C. quomodo ꝛ quando iu.l.j.

Tres regule notabiles.

† Conc. tex. i.l. q̄ actuſare. C. de edē.

Canon de cōi iure nō pōt duas prebēdas poſſidere.

Fides recta in principe ſplēdet.

Dignitas augmentat vtilitatem.

† Adde actionē hic capi ꝓ actu. ſi.in.l.j. ff.de of. p̄fe. vr. alex.ꝛ.l. tranſactiōes. C.ō trāſac. et in aut.hoc ius.C.ō ſac.ſan. eccle.

Archiepūs a ſuis ſuffraganeis ꝯſecratur.

‡ Conc. tex.i.§. ꝛ ſꝫ q̄ō pn eſti. ꝟſi. plane. cū glo.i ꝟ.perſonales.i. ſti.ō in. natu.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN